

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

juducând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2019 și sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 08 mai 2019, în cauza penală în privința lui,

Frecăuțanu Andrian XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 15.05.2017 – 08.05.2019

instanța de apel: 19.06.2019 – 16.10.2019

instanța de recurs ordinar: 26.12.2019 – 22.09.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 08 mai 2019, inculpatul Frecăuțanu Andrian, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 10000 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Frecăuțanu Andrian la data de XXXXX, aproximativ la ora 01.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în apropierea karaoke-bar XXXXX amplasat pe adresa: strada XXXXX, nr. XXXXX, municipiul Bălți, adică aflându-se într-un loc public, împreună cu Frecăuțan Dmitri, acționând cu intenția îndreptată spre săvârșirea acțiunilor huliganice, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora au încălcat grosolan ordinea publică, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate, și anume încălcarea în mod demonstrativ a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei în următoarele circumstanțe: Frecăuțanu Andrian a început să se adreseze cu

cuvinte necenzurate în adresa lui Cușciuc Dmitri, înjosind onoarea și demnitatea acestuia, după ce a continuat comportamentul asemănător și față de Iușcenco Alexei, care s-a apropiat de ei provocându-l verbal la un conflict, din ce cauză ultimul i-a aplicat o lovitură cu pumnul, ca rezultat între persoanele nominalizate s-a iscat o bătaie cu aplicarea multiplelor lovituri unul față de altul, conflict la care s-a implicat și prietenul lui Frecăușan Dmitri, care de asemenea a aplicat violență fizică față de persoanele din partea adversă, inclusiv și față de Cazacliu Oleg, care a intervenit în conflict față de care a aplicat câteva lovituri cu pumnul, îmbrâncindu-l pe pământ jos, ca rezultat în conformitate cu raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 03.09.2016 i-a cauzat lui Cazacliu Oleg vătămare ușoară care a condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată, sub formă de plăgi contuze pe partea pielooasă a capului.

În continuare pentru a intimida pe adversarii săi, Frecăușan Dmitri, a scos un cuțit cu care a fluturat în fața celorlalte persoane, adică acțiunile sub formă de încercare a aplicării unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății, care au continuat până la aplanarea conflictului, la apariția colaboratorilor agenției de pază.

Peste o perioadă scurtă de timp, Frecăușanu Andrian continuând intențiile sale huliganice, din nou a inițiat un conflict verbal, provocându-l pe Cușciuc Dmitri și Iușcenco Alexei, care s-a apropiat de ei, la rândul său Frecăușan Dmitri cu cuțitul în mână s-a îndreptat în direcția lui Cușciuc Dmitri, exprimând amenințări și forțându-l în așa mod să se retragă în spate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, examinarea aspectelor de fapt și de drept, rejudecarea cauzei, reaprecierea probelor, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Frecăușanu Andrian să fie achitat de învinuirea de comiterea a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, deoarece există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei – aflarea în legitimă apărare, în baza art. 390 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a menționat că:

- la judecarea cauzei instanța nu a calificat corect acțiunile lui Frecăușanu Andrian, or, în baza probelor examinate aceasta eronat și contradictoriu a concluzionat cu privire la existența faptei infracționale și vinovăției inculpatului în comiterea acesteia;

- instanța nu și-a motivat suficient concluziile formulate cu privire la vinovăția inculpatului Frecăușanu Andrian, lipsind analiza probelor prezentate, acțiunile acestuia nefiind reținute de instanță la concret pentru a

putea argumenta participația acestuia la comiterea infracțiunii de huliganism, toate acuzațiile fiind bazate pe presupuneri;

- de fapt Frecăuțanu Andrian s-a apărat de acțiunile infracționale ale altor persoane, fapt care rezultă și din declarațiile sale, pe care instanța de fond nu le-a analizat și nu le-a luat în considerație la emiterea hotărârii;

- la caz lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, or, în speță nu a fost încălcată în mod grosolan ordinea publică, or, acțiunile lui Frecăuțanu Andrian au avut o motivație și o orientare contra persoanei, contra lui Iușenco Alexei, care l-a atacat, și nicidecum nu au fost orientate spre public, spre reacția publicului, implicând jignirea demnității publice și încălcarea grosolană a ordinii publice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2019, apelul avocatului Ciocanu Aliona în numele inculpatului Frecăuțanu Andrian a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței Judecătorei Bălți, sediul Central din 08 mai 2018 fără modificări.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a indicat că prima instanță în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Frecăuțanu Andrian în comiterea infracțiunii incriminate, constatând și reținând în acțiunile acestuia comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a ajuns la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate, or, prima instanță a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei prin prisma probelor acumulate și cercetate în ședință. În acest sens, prima instanță întemeiat a bazat sentința de condamnare pe probele cercetate în ședința de judecată.

În urma verificării probatoriului, instanța de apel a conchis, că probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, prin prisma acestora prima instanță a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei, iar probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probatoriu, prin care se dovedește pe deplin vinovăția inculpatului Frecăuțanu Andrian în faptele pentru care a fost condamnat.

Faptele reținute de către instanța de judecată în sarcina lui Frecăuțanu Andrian și-au găsit confirmare prin prisma probelor administrate și cercetate în instanța de fond, verificate în instanța de apel, probe care coroborează între ele, necreând dubii referitor la faptul, că circumstanțele

descrise și reținute în sarcina inculpatului au avut loc, iar argumentele apărării invocate în susținerea poziției cu privire la lipsa vinovăției și prezența legitimei apărări în acțiunile lui Frecăuțanu Andrian poartă un caracter declarativ și sunt invocate cu scopul de a evita răspunderea penală pentru infracțiunea comisă.

Criticile apărătorului precum că Frecăuțanu Andrian nu a încălcat ordinea publică și că acțiunile acestuia au fost îndreptate contra lui Iușcenco Alexei, care l-a atacat, au fost combătute în cadrul soluționării cauzei în prima instanță, or, inculpatul Frecăuțanu Andrian, a declarat că recunoaște că a încălcat regulile publice, în timpul conflictului fiind reciproc adresate cuvinte „murdare”. Tot în declarațiile sale inculpatul a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de amendă. Respectiv, pe parcursul procesului partea apărării nu și-a manifestat o poziție fermă față de fapta ce-i este imputată lui Frecăuțanu Andrian.

Instanța de apel a considerat confirmată învinuirea adusă lui Frecăuțanu Andrian în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal. În acest sens, menționând declarațiile martorului Șevcenco Ecaterina, care în prima instanță a confirmat faptul conflictului care a izbucnit în noaptea de 11.08.2016, relatând că între soțul său și Frecăuțanu Andrian avut loc o încăierare, ea încercând să-i despartă.

Poziția apărării, susținută de martorii Țurcanu Vera și Domnișor Măria, referitor acționarea lui Frecăuțanu Andrian în stare de legitimă apărare, instanța de apel a supus-o criticii, or, aceasta este combătută prin declarațiile martorilor Șevcenco Ecaterina, Cușciuc Dumitru și Iușcenco Alexei depuse în prima instanță.

De rând cu declarațiile nominalizate, instanța de apel a considerat, că prima instanță just a plasat la baza sentinței de condamnare și concluziile raportului de expertiza medico-legală nr. XXXXX din 03.09.2016, potrivit cărora la Cazacliu Oleg s-a constatat prezența unor cicatrice pe partea pielosă a capului care sunt consecințele unor plăgi contuze, recent cicatrizate, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice nu mai puțin de 2 ori a unui obiect contondent dur posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară.

Instanța de apel a considerat că nu poate fi reținută ca relevantă invocarea pretinsei acțiuni în stare de legitimă apărare a inculpatului. Or, potrivit doctrinei penale, sub aspectul legitimei apărări atacul este o agresiune, o comportare violentă a omului, care este îndreptat împotriva unei valori sociale ocrotite de lege. La rândul său, atacul trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să fie direct, imediat, material și real; să fie îndreptat împotriva propriei persoane, a altei persoane sau împotriva

unui interes public; să pună în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public. Caracterul imediat al atacului fixează în timp desfășurarea acestuia, încadrându-l într-un anumit interval, în care poate interveni o apărare legitimă. Având în vedere prevederile art.36 alin.(2) Cod penal, instanța de apel a reținut, că o condiție pentru prezența legitimei apărări este necesară respingerea unui atac, însă din materialele cauzei rezultă, că anume inculpatul a inițiat conflictul și a aplicat forță față de Cazacliu Oleg, inculpatul nefiind supus unui pericol eminent, mai ales că prietenul său era înarmat cu un cuțit, respectiv, Frecăuțanu Andrian nu se afla în legitimă apărare. Deci, invocările lui Frecăuțanu Andrian în acest sens sunt declarative, iar depozițiile prietenilor săi sunt apreciate critic, or, nu coroborează cu baza probantă administrată aceștia creându-i astfel în acest proces o poziție de apărare a inculpatului.

Prima instanță, referindu-se la doctrina juridică a statuat, că trăsături esențială a infracțiunii de huliganism este încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate. Prin ordine publică se înțelege un sistem stabil de relații sociale care asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a organelor și instituțiilor de stat publice. Prin încălcare grosolană a ordinii publice se înțelege săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice, prin necuviință, neobrăzare, comportarea persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice. A reiterat instanța că potrivit art.131 lit. a) Cod penal, fapta săvârșită în public reprezintă fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, iar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Instanța de apel a conchis, că este lipsită de temei versiunea apărării, precum că Frecăuțanu Andrian nu a acționat cu scopul de a încălca ordinea publică și că fapta lui nu constituie act de huliganism. Or, conflictul cu Cazacliu Oleg inculpatul l-a iscat pe timp de noapte, în loc public, în prezența terțelor persoane, recurgând la folosirea unui limbaj indecent și aplicarea forței față de partea vătămată.

Instanța de apel a constatat că în baza sentinței Judecătorei Bălți, sediul Central din 17.10.2017, martorul Cușciuc Dmitri a fost condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal pe faptul huliganismului comis la 11.08.2018 în apropierea karaoke-barului „Karameli” și anume implicarea în conflict cu un grup de persoane printre care Frecăuțanu Dmitri și Frecăuțanu Andrian, prin aplicarea violenței fizice sub formă de îmbrânceli și lovituri.

Însă referirea apelantului la respectiva circumstanță este irelevantă, or, respectiva nu dezincriminează fapta reținută în sarcina lui Frecăuțanu Andrian și nu micșorează gradul de vinovăție al acestuia, întrucât Frecăuțanu Andrian a atentat atât la relațiile sociale cu privire la apărarea ordinii și securității publice, cât și la sănătatea, integritatea corporală a lui Cazacliu Oleg.

Prima instanță just a încadrat acțiunile inculpatului Frecăuțanu Andrian, vinovăția acestuia fiind constatată în baza ansamblului de probe administrate și cercetate de către instanță, iar solicitarea apărării privind achitarea lui Frecăuțanu Andrian de sub învinuirea formulată, nu și-a găsit confirmare la judecarea apelului, lipsind temeiuri pentru implicarea instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea constatării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii de huliganism.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpatul Frecăuțanu Andrian prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal (în redacția legii în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), corect i-a stabilit acestuia pedeapsa sub formă de amendă în cuantum de 500 unități convenționale, echivalentul a 10000 lei.

La stabilirea și individualizarea pedepsei instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului Frecăuțanu Andrian, de prezența circumstanței agravante exprimată prin comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, faptul că careva circumstanțe atenuante nu s-au stabilit, împrejurări care au determinat instanța să aplice față de inculpat pedeapsa sub formă de amendă în limitele sancțiunii legii aplicate, considerând că sancțiunea cea mai blândă prevăzută la acest articol va asigura atingerea scopului pedepsei.

Din sentința instanței de fond se constată, că la stabilirea și aplicarea pedepsei cu amendă inculpatului Frecăuțanu Andrian, instanța a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art.61 și art.75 Cod penal, aceasta fiind stabilită corespunzător gravității faptei și personalității inculpatului, în raport cu pericolul social concret al faptei comise și atitudine procesuală pe care a avut-o inculpatul pe parcursul judecării cauzei. Mai mult, ca atât, inculpatul personal, în fața primei instanțe a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de amendă, în acest sens declarațiile fiind contrasemnate de către Frecăuțanu Andrian.

5. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2019, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile *art. 427 alin.(1) pct. 6), 8), 12 Cod de procedură penală*, a solicitat

casarea deciziei și sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Frecăuțanu Andrian să fie achitat de învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, deoarece există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei – aflarea în legitimă apărare, în baza art. 390 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală.

5.1. În motivarea cererii de recurs ordinar, avocatul a menționat că:

- sentința instanței de fond și decizia instanței de apel sunt pasibile de casare ca fiind neîntemeiate și ilegale, deoarece concluziile instanței cu privire la existența faptei infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal și a vinovăției lui Frecăuțanu Andrian în comiterea acesteia sunt eronate și contradictorii, de asemenea concluziile date sun: contrare probatoriului administrat la judecarea cauzei și a cadrului juridic pertinent;

- la adoptarea sentinței și a deciziei, instanțele de judecată nu au ținut cont de prevederile normelor imperative, și anume art.6 alin.(3) lit. a) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (CEDO) și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) la acest articol, coroborate cu prevederile art.8 al.3, 66 al.2 pct. 1, art.24 al.2, 325 al. 1. 281 al.2, 296 al.2, 389 al.2, 394 alin. 1 pct. 1 Cod de procedură penală, potrivit cărora orice acuzat trebuie să fie informat în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

- instanțele inferioare au încălcat dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil și dreptul de acces la justiție lui Frecăuțanu Andrian;

- instanța de apel a emis o decizie ilegală și nefondată, în exclusivitate fiind ghidată de poziția acuzării, încălcând dreptul inculpatei la un proces echitabil, încălcând dreptul acestuia la apărare, încălcând orice norme și principii în prezentarea și interpretarea probelor;

- instanța de apel la judecarea apelului a încălcat normele de procedură penală la examinarea în ordine de apel a cauzei penale date, astfel încălcând principiul contradictorialității în proces penal, principiu prevăzut în art. 24, cât și drepturile inculpatului prevăzute de art. 19 Cod de procedură penală - accesul liber la justiție, art. 17 Cod de procedură penală - asigurarea dreptului la apărare, art. 8 Cod de procedură penală - prezumția nevinovăției;

- ignorând și respingând declarațiile inculpatului, s-a manifestat în favoarea acuzării, încălcând principiul prezumției nevinovăției și anume faptul că nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, astfel Frecăuțanu Andrian fiind lipsit de un proces echitabil;

- Frecăuțanu Andrian urmează a fi recunoscut pătimit în urma actelor de huliganism ale altor persoane și anume în urma acțiunilor lui Iușenco Alexei și Cușciuc Dmitrii. Mai mult ca atât în materialele cauzei există

constatarea medicului legist că lui Frecăuțanu Andrian i-au fost aplicate leziuni corporale. Astfel Frecăuțanu Adrian potrivit acțiunilor sale și legii penale s-a aflat în legitimă apărare și nu poate fi supus învinuirii pentru huliganism;

- organul de urmărire penală, ulterior și instanța de judecată incorect au calificat fapta lui Frecăuțanu Andrian, ca fiind huliganism. Organul de urmărire penală în învinuirea adusă nu se referă la nici o probă pentru învinuirea acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. 2 Cod penal, or, vreo infracțiune de huliganism Frecăuțanu Andrian nu a comis, și respectiv urma a fi scos de sub urmărirea penală. Totodată, nici instanța de judecată, în sentința de condamnare a lui Frecăuțanu Andrian nu deține nici o probă pertinentă, concludentă și utilă cazului care ar demonstra participația lui Frecăuțanu Andrian la acțiuni de huliganism, or astfel de probe lipsesc cu desăvârșire în această cauză penală;

- instanța de judecată în sentință nu a reținut circumstanțe de participare a lui Frecăuțanu Andrian în acte de huliganism și nu au fost reținute fapte de huliganism în acțiunile lui Frecăuțanu Andrian, or în acțiunile acestuia nu sânt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism. Nimeni din martori nu au comunicat că Frecăuțanu Andrian ar fi încălcat grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obraznicie deosebită. Toți au confirmat că Frecăuțanu Andrian a fost agresat și lovit de Iușenco Alexei, Frecăuțanu Andrian aflându-se în legitimă apărare și nicidecum acțiunile lui nu au fost îndreptate spre a încălca ordinea publică. Iușenco Alexei și Cușciuc Dumitru au fost condamnați pentru acte de huliganism de pe urma aceluși conflict din 11 august 2016 de la barul „Karameli”. Nimeni nu a văzut cum și în ce circumstanțe a fost traumatizat Cazacliu Oleg, nici chiar cei care îl însoțeau, procurorul a refuzat de la proba - declarațiile părții vătămate Cazacliu Oleg. Conflictul care a avut loc între Frecăuțanu Andrian și Iușenco Alexei a fost un conflict interpersonal și nicidecum nu un act de huliganism, iar Frecăuțanu Andrian s-a autoapărat;

- în cazul dat, nu a fost încălcată în mod grosolan ordinea publică, or, acțiunile lui Frecăuțanu Andrian, după ce a fost agresat și lovit, au avut o motivație și o orientare contra persoanei, contra lui Iușenco Alexei, care l-a atacat, și nicidecum nu au fost orientate spre public, spre reacția publicului, implicând jignirea demnității publice și încălcarea grosolană a ordinii publice, deoarece au fost motivate de relațiile ostile apărute între el și cei 2 agresori. Aceste acțiuni, nu au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor și nu au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, deoarece față de persoanele care erau în preajmă, ei nu au întreprins nici un fel de acțiuni, nu i-au insultat, și aceștia la rândul său nu

le-au făcut nici o observație, și nimeni din cei prezenți nu a curmat actele huliganice, deoarece acte huliganice nu au avut loc;

- instanța de apel nici nu a pătruns în esența cazului și a examinat superficial cazul și nici nu a ținut cont de faptul că Frecăuțanu Andrian nu a avut nici un conflict cu Cazacliu Oleg, nici actul de învinuire nu este indicat că Frecăuțanu Andrian ar fi avut conflict cu Cazacliu Oleg, Frecăuțanu Andrian nu a fost învinuit de conflictul cu Cazacliu Oleg, în actul de învinuire este indicat că Frecăuțanu Andrian ar fi avut un conflict cu Cușciuc Dmitrii, ceea ce nu s-a confirmat, și nu este parte vătămată, iar Iușcenco Alexei, l-a atacat pe Frecăuțanu Andrian, Iușcenco A nu este parte vătămată, ci este condamnat pentru huliganism și conflictul avut loc cu Frecăuțanu Andrian, or, Frecăuțanu Andrian nici nu s-a apropiat de Cazacliu Oleg, iar acuzatorul de stat în prima instanță s-a refuzat de proba audierii lui Cazacliu Oleg și a declarațiilor acestuia date la urmărirea penală. Mai mult ca atât nimeni din martorii acuzării nu cunoaște în ce circumstanțe Cazacliu Oleg a primit traume, toți declară că ulterior l-au văzut cu traume, dar precum că cineva i-ar fi aplicat lovitură sau dacă a căzut nu au văzut;

- instanța nu a luat în considerare declarațiile inculpatului Frecăuțanu Andrian și cele invocate de inculpat și apărare, precum și faptul că Frecăuțanu Andrian se caracterizează pozitiv la locul de trai și la locul de muncă, nu a fost niciodată în conflict cu legea și că el este victima, or persoanele care l-au atacat și au provocat conflictul Cușciuc Dumitru și Iușcenco Alexei au fost pedepsite prin sentință de condamnare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- astfel putem conchide că cauza în privința lui Frecăuțanu Andrian a fost examinată superficial, fără a se da o apreciere corectă acțiunilor lui Frecăuțanu Andrian și a constata sau a nega prezența elementelor constitutive ale infracțiunii de huliganism raportate la acțiunile lui Frecăuțanu Andrian și fără a se face o apreciere corectă și legală a probelor;

- instanțele de fond nu au elucidat toate divergențele în cauza dedusă judecății, nu s-a expus asupra probelor prezentate de acuzarea de stat, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind interpretate în defavoarea inculpatului, instanțele au judecat cauza cu ideea preconcepută că inculpatul Frecăuțanu Andrian a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii, or, potrivit art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii.

6. Referință asupra recursului declarat a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție,

Crijanovschi S., prin care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol. În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Recursul declarat de avocatul Ciocanu Aliona este întemeiat în baza pct. 6), 8) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căroră, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, invocând cazurile de casare incidente, în opinia acestuia, în prezenta cauză și anume: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii precum și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Referitor la temeiul pentru recurs invocat de către avocat prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează că în cauza supusă judecării sunt aplicabile atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit respinge ca nefondate alegațiile recurentului în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei căroră sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul penal lărgit apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

De asemenea, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că hotărârea instanței de apel este una nemotivată și ilegală, semnalându-se astfel nerespectarea cerințelor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevăd că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Tot aici, urmează de menționat, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect de a respinge apelul declarat de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului Frecăuțanu Andrian, cu menținerea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 08 mai 2018, ca fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, contrar celor invocate de către recurent, Colegiul verificând suplimentar lucrările dosarului remarcă că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, a cercetat suplimentar materialele cauzei în ședința instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul verbal al ședinței de judecată, adoptând în consecință o soluție corectă de menținere a sentinței prin care inculpatul Frecăuțanu Andrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, aplicându-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 10000 lei.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea cererii de apel declarată de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului Frecăuțanu Andrian, ca fiind nefondată, cu menținerea sentinței fără modificări.

Colegiul penal lărgit reține că, în recursul declarat recurentul critică în bună parte hotărârea instanței de apel, prin prisma faptului că nu au fost apreciate la justa valoare probele prezentate de către partea apărării. Însă, verificând temeinicia deciziei adoptate de către instanța de apel, Colegiul consideră că criticile menționate nu și-au găsit confirmarea la caz, deoarece în urma analizei hotărârii contestate, atât cumulul de probe prezentate de

către partea acuzării, cât și cele prezentate de către partea apărării, toate au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, raportat la criticile apărătorului, Colegiul reiterează că acesta se referă în principal la chestiunea de apreciere a probelor. Prin urmare, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorul acestuia expune conținutul unor probe cercetate de instanțele de fond, după care în cele din urmă conchide că acestea constituie un ansamblu probator indubitabil prin care se confirmă nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit nu va analiza și verifica probele administrate în cauză, deoarece în speța deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o redă.

De asemenea, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că careva probe incontestabile, precum că Frecăuțanu Andrian a săvârșit infracțiunea imputată, la dosar lipsesc cu desăvârșire și acuzatorul de stat nu a prezentat instanței aceste probe în procesul judecării cauzei, or, instanțele de fond, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al relevanței, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect au încadrat juridic acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Astfel, la caz, instanța de apel reieșind din analiza textuală a sentinței, și-a argumentat soluția potrivit căreia prima instanță a dat o apreciere

juridică justă acțiunilor inculpatului Frecăuțanu Andrian, astfel, corect încadrându-le în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, or, chiar de către inculpatul a fost recunoscut faptul încălcării regulilor publice, în timpul conflictului fiind reciproc adresate cuvinte murdare, solicitând în acest sens aplicarea unei pedepsei sub formă de amendă.

Instanța de recurs apreciază critic alegațiile avocatului Ciocanu Aliona privind nevinovăția inculpatului Frecăuțanu Andrian și faptul autoapărării, or, instanțele de fond au stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat în faza de urmărire penală și cercetare judecătorească.

Instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului declarat.

În acest context, dat fiind faptul că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii menționate mai sus, atât instanța de apel, nu au avut temeiuri de a devia de la concluziile menționate în sentință în partea stabilirii vinovăției inculpatului la faptele prejudiciabile imputate lui.

Deci, Colegiul penal lărgit consemnează că instanțele ierarhic inferioare, verificând cele imputate inculpatului, au conchis corect că în speța dată au fost acumulate și prezentate instanței probe verosimile, pertinente și concludente, ce demonstrează vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii de huliganism, precum a fost indicat în actul de învinuire.

În continuare, Colegiul lărgit reține că, avocatul Ciocanu Aliona, invocă incidența în prezenta speță, a temeiului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, temei care este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În argumentarea recursului declarat prin prisma temeiului de recurs nominalizat mai sus, în opinia apărătorului probele administrate în ședințele instanțelor de fond nu demonstrează vinovăția inculpatului Frecăuțanu Andrian în cele incriminate lui, urmând ca acesta să fie achitat, deoarece fapta nu a fost comisă de inculpatul, ultimul doar s-a apărat de agresor.

Analizând circumstanțele și materialele cauzei, în raport cu argumentele expuse de apărătorul inculpatului prin prisma temeiului invocat pentru recurs, Colegiul consideră că, în prezenta speță criticile ultimului sânt neîntemeiate, deoarece instanțele de fond justificat au ajuns la concluzia că inculpatul Frecăuțanu Andrian se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu constatarea și reținerea stărilor de fapt, și de drept, în care sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunilor menționate.

Criticile apărătorului Ciocanu Aliona, precum că organul de urmărire penală în învinuirea adusă nu se referă la nici o probă pentru învinuirea inculpatului, iar instanța de judecată în sentința de condamnare a lui Frecăuțanu Andrian nu deține nici o probă care ar demonstra participația acestuia la acțiuni de huliganism, sunt neîntemeiate, deoarece reieșind din sentința adoptată la caz, Colegiul reține că prima instanță a nominalizat cumulul de probe ce dovedește comiterea infracțiunii săvârșite de inculpat.

Colegiul lărgit reține că, instanțele de fond au examinat și reținut probele ce confirmă participarea lui Frecăuțanu Andrian la săvârșirea infracțiunii de huliganism, relevante fiind îndeosebi procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11 august 2016 cu planșa ilustrativă (f.d.12-14, vol. I); raport de expertiză medico-legală nr. 626 din 03 septembrie 2016 în privința lui Cazaliuc Oleg(f.d.54, vol. I); procesul-verbal și ordonanța de ridicare a înregistrării video din incinta karaoke-barului „Karameli” (f.d.55-56, vol. I); procesul-verbal de examinare a mijloacelor materiale de informație și planșa ilustrativă (f.d.57-61, vol. I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală(f.d.62). Astfel, instanțele ierarhic inferioare au avut suficiente motive pentru a concluziona despre participarea lui Frecăuțanu Andrian la comiterea infracțiunii de huliganism, în cumul cu alte probe administrate la dosar.

Deși, în prezenta cauză supusă judecării, au fost administrate un șir de probe indirecte în coraport cu cele directe, potrivit considerentelor teoretice și jurisprudenței, în cazul dacă există două sau mai multe probe indirecte, acestea ar putea fundamenta o hotărâre de condamnare, dacă din înlănțuirea lor logică rezultă o concluzie univocă referitoare la vinovăția inculpaților, fapt incident și în prezenta speță.

De altfel, Colegiul lărgit reiterează că, indiscutabil, chestiunea cu privire la aprecierea probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, care este invocată la caz printre altele și de recurent, aceasta ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea ei este de competența instanțelor de fond.

Prin urmare, având în vedere și jurisprudența constantă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa

de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Se mai reține că, avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului Frecăuțanu Andrian, invocă în prezenta speță incidența cazului de casare prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Din argumentele recursului declarat se constată, că în opinia apărării, acțiunile inculpatului nu pot fi calificate conform art. 287 alin.(2) lit. b), ultimul urmând a fi achitat, deoarece există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei – aflarea în legitimă apărare, respectiv.

Lecturând materialele cauzei și cercetând fapta incriminată inculpatului, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind eronată invocarea temeiului pentru recurs stipulat la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, întrucât instanțele de fond just au încadrat acțiunile inculpatului Frecăuțanu Andrian, vinovăția acestuia fiind dovedită în baza ansamblului de probe administrate la materialele cauzei.

Criticile apărătorului în partea ce se referă la faptul că inculpatul s-a aflat în legitimă apărare, Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate, deoarece vinovăția inculpatului Frecăuțanu Andrian a fost confirmată prin probele administrate, care la rândul său au fost detaliat cercetare și analizate de către instanțele de judecată.

Colegiul penal lărgit reține că, în recursul declarat recurentul critică în bună parte hotărârea instanței de apel, prin prisma faptului că nu au fost apreciate la justa valoare probele prezentate, în opinia căruia acestea nu dovedesc vinovăția inculpatului în cele incriminate lui.

Însă, verificând temeinicia deciziei adoptate de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit consideră că criticile menționate nu și-au găsit confirmarea la caz, deoarece în urma analizei hotărârii contestate, atât cummul de probe prezentate de către partea acuzării, cât și cele prezentate de către partea apărării, toate au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, raportat la criticile recurentului, Colegiul penal lărgit reiterează că aceștia se referă în principiu la chestiunea de apreciere a probelor. Prin urmare, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorul acestuia expune conținutul unor probe cercetate de instanțele de fond, care în opinia acestuia dovedesc nevinovăția inculpatului.

Colegiul penal lărgit reiterează că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum

de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma relevanței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului, or, din materialele dosarului penal rezultă cu certitudine că Frecăuțanu Andrian a atentat atât la relațiile sociale cu privire la apărarea ordinii și securității publice, cât și la sănătatea integrității corporale a lui Caziuc Oleg.

Subsecvent instanța de apel, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de părți, decizia contestată cuprinzând motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Generalizând cele enunțate, Colegiul penal lărgit, apreciază ca justificate concluziile instanțelor de fond, privind constatarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate lui Frecăuțanu Andrian, nefiind stabilite careva erori de drept, care a-r genera necesitatea intervenirii instanței de recurs în hotărârea atacată.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează, că în cauza dată criticile recurentului sub aspectul temeiurilor de casare, invocate în recursul ordinar declarat, sunt nefondate, fiind axate pe mențiuni de ordin general, ce poartă caracter de dezacord din punctul său de vedere, care în esență nu conțin o

expunere concretă a temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală cu o motivare suficientă pentru a convinge instanța de recurs despre necesitatea temeinică de a interveni în hotărârile atacate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat în cauză este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Frecăuțanu Andrian XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 09 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena